

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت دریافت درجه دکتری دندانپزشکی

عنوان:

نیاز سنجی دوره‌های بازآموزی از دیدگاه دندانپزشکان عمومی قزوین

در سال ۱۳۹۴

استاد راهنما:

دکتر مریم تفنگچی‌ها

استاد مشاور:

دکتر جمشید پورصمیمی

مشاور آماری:

فاطمه سفیدی

نگارش:

سید معین دیارجانی

شماره پایان‌نامه: ۷۱۱

سال تحصیلی: ۹۴ - ۱۳۹۳

چکیده

زمینه و هدف: از آنجایی که هدف از آموزش مداوم، ارتقای دانش و عملکرد جامعه دندانپزشکی و دستیابی به استانداردهای مطلوب خدمات منطبق با نیازهای جامعه و نهایتاً، افزایش سطح سلامت جامعه است، نیازسنجی و توجه به دیدگاه‌های این گروه اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند. نیازسنجی ابزار مهمی در طراحی، توسعه و ارزشیابی برنامه‌های آموزش مداوم می‌باشد. بر این اساس هدف تحقیق حاضر نیازسنجی در دوره‌های بازآموزی از دیدگاه دندانپزشکان عمومی قزوین در سال ۱۳۹۴ بود.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی بود که به روش نمونه‌گیری سرشماری، کلیه دندانپزشکان عمومی شهر قزوین موردبررسی قرار گرفتند. در این تحقیق ابتدا پرسشنامه خود ایفا طراحی شد که قسمت اول شامل متغیرهای دموگرافیک و قسمت دوم شامل نیازهای آموزشی دوره‌های بازآموزی دندانپزشکان بود. پایایی پرسشنامه بر اساس آلفای کرونباخ $0/74$ بود. پرسشنامه با مراجعه حضوری در مطب‌های دندانپزشکان عمومی تکمیل گردید. پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌های تکمیل‌شده، اطلاعات جهت تجزیه و تحلیل وارد نرم‌افزار رایانه‌ای SPSS Var.21 شد. با توجه به اینکه داده‌ها از نوع کیفی بودند از آماره‌های توصیفی مانند فراوانی و درصد و جداول توصیفی جهت تحلیل یافته‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: تعداد ۱۱۲ نفر از دندانپزشکان قزوین پرسشنامه را به‌طور کامل تکمیل نمودند. میانگین سن افراد 40 ± 8 سال بود که $28/6$ درصد دندانپزشکان زن و $71/4$ درصد مرد بودند. مهم‌ترین انگیزه دندانپزشکان در شرکت در دوره‌های بازآموزی، به ترتیب به‌روز کردن اطلاعات علمی و کسب امتیاز بود. رضایت‌مندی از نحوه اجرای فعلی برنامه‌های آموزش مداوم در اکثر دندانپزشکان در حد متوسط بود. استفاده از مدرسين مجرب و مطرح و سخنرانی از مؤثرترین موارد در افزایش بازدهی دوره‌های آموزش مداوم بود. مهم‌ترین مشکل در برگزاری دوره‌های آموزش مداوم مربوط به ارائه مطالب باکیفیت پایین بود. اکثر افراد در مورد برگزاری pre test در ابتدا و post test در انتهای هر دوره بازآموزی موافق بودند. اکثر افراد با برگزاری ۵-۱۰ برنامه در سال و در ساعات صبح روزهای آخر هفته موافق بودند. $76/8$ درصد دندانپزشکان با ارائه برنامه‌های بازآموزی به‌صورت مجازی موافق بودند. دوره اندودنتیکس، جراحی فک و صورت و دوره پروتز به ترتیب سه اولویت برتر در بین دوره‌های بازآموزی بودند. اولویت ارائه دوره‌های بازآموزی با توجه به سن، سابقه، جنس و محل کار دندانپزشک تا حدودی تغییر می‌کرد.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج به‌دست‌آمده، دوره‌های اندودنتیکس، جراحی فک و صورت و دوره پروتز به ترتیب سه اولویت برتر در بین دوره‌های بازآموزی بودند. همچنین جدید و کاربردی بودن دوره‌های ارائه‌شده بر اساس نیازسنجی، استفاده از اساتید مجرب جهت سخنرانی و ارائه مطلب، وسایل کمک‌آموزشی و مکان مناسب تا حدود زیادی برافزایش انگیزه و رضایت‌مندی شرکت در دوره‌ها به‌منظور کسب اطلاعات علمی و حرفه‌ای کمک نماید.

کلید واژه: نیاز سنجی، دوره های بازآموزی، آموزش مداوم، دندانپزشکان.

Abstract

Background: Since the purpose of continuing education is the increasing of knowledge and practice of the dental community to achieve optimal standards of care in accordance with the needs of society and finally, improving the level of public health; therefore the needs and considering the views of this group is very important. Need assessment is an important tool in the designing, developing and evaluating of the educational programs. The purpose of this study was the needs assessment in retraining courses from Qazvin general dentists' point of view in 2015.

Methods: This study was a descriptive research that all of Qazvin dentists were surveyed in a census sampling. A questionnaire was designed which included two parts. The first part included demographic variables and the second part included dental educational course's needs. Reliability based on Cronbach's alpha was 0.74. The questionnaire was completed by referring to the dentist's office. After gathering the completed questionnaires, data were analyzed by SPSS Var.21 computer software. Given that the data were qualitative, descriptive statistics such as frequencies and percentages and descriptive tables were used to analyze the findings.

Results: One hundred eleven dentists completed the questionnaires. The mean age of dentists was 40 ± 8 years that 28.6% of dentists were female and 71.4% were male. The main motivations of dentists to participate in the courses were updating scientific information and earn points, respectively. Satisfaction in the majority of dentists was moderate in the current implementation of the training programs. Experienced and famous teachers and presentation were the most effective cases to increase the efficiency of continuing education courses. The main problem in continuing education courses was related to low-quality content. Most people agreed with the pre-test at the first and post-test at the end of each course. Most people agreed with 5-10 programs in the morning on weekends. Of 76.8% dentists agreed to offer the virtual education. Endodontics, Oral and Maxillofacial Surgery and the Prosthesis were the top three priorities between courses. Courses priority was varied related to age, experience, gender and the kind of a dentist's office.

Conclusion: Endodontic, Oral and Maxillofacial Surgery and Prosthesis were top three priorities between the courses. The new functionality offered courses based on the needs assessment, the use of experienced teachers to lecture and presentation, educational aids and place help largely to increasing motivations and Satisfaction to participate in courses to obtain scientific and professional information.

Key words: needs assessment, learning courses, continuing education, Dentists.

**Qazvin University of medical science
Faculty of dentistry**

Title:

**Needs assessment in complementary programs from Qazvin
general dentist's point of view in 2015**

Supervisors:

Dr. Maryam Tofangchiha

Advisor:

Dr. Jamshid Poursamimi

Statistical Advisor:

Fatemeh Sefidi

By:

Seyed Moein Deyarjani

Thesis no: 711

Year: 2015